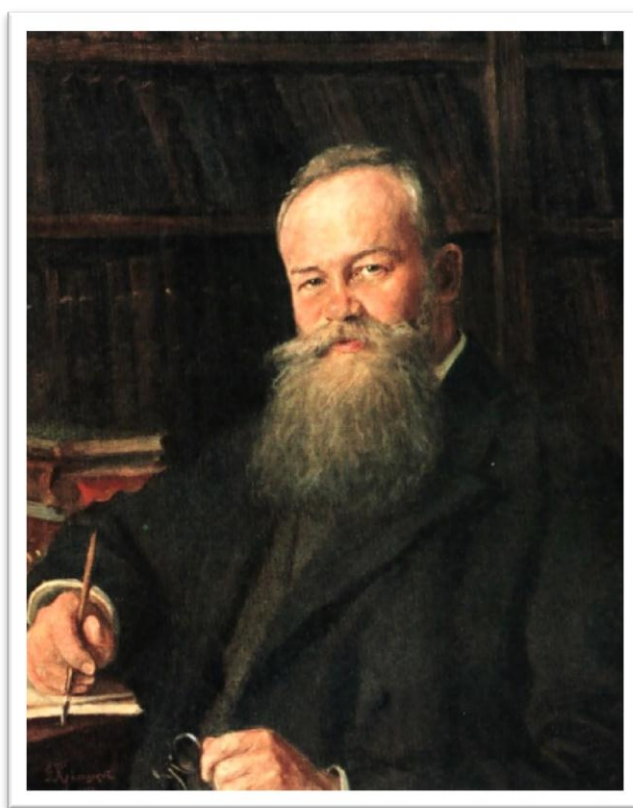

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Вчений світового рівня

До 150-річчя від Дня народження М. С. Грушевського

Рекомендаційний список літератури

ЧЕРНІГІВ

2016

Михайло Сергійович Грушевський (17(29).09.1866; Холм, тепер м. Хелм, Польща – 24.11.1934; Кисловодськ, Росія) – історик, літературознавець, письменник, публіцист, громадський і державний діяч. Академік ВУАН (з 1923 р.) та АН СРСР (з 1929 р.). Михайло Грушевський — це вчений світового рівня, творча спадщина якого близько двох тисяч праць з історії, історіографії, соціології, літератури, етнографії, археології, фольклору. Він показав, що еволюція людства, попри всі складнощі, має тенденцію до встановлення справедливого демократичного ладу. Влада у державі має належати особам, обраним народом на демократичних засадах, працювати для народу, спиратися на волю його більшості. Очоливши Центральну Раду, він був глибоко переконаний, що нова українська державність має базуватися на принципах демократії і закону. Своєю працею М. Грушевський закладав міцні підвалини української державності. Більше інформації [тут](#).

ЦИТАТИ

«Рано набравши охоти до читання, позбавлений дитячого товариства, відірваний від ґрунту, я виростав серед мрій і фантазій, замкненим в собі відлюдком.»

«Доки народ живе, живе і його мова.»

«Всі вчать свої рідної мови, а наша біда така, що треба вчитися її більше, ніж кому іншому.»

«Границя між своєю мовою й чужою затирається: рідко коли почує дитина, що великоруська мова, якої вчать її у школі, — мова чужа, інша від її рідної мови.»

«Подивіться, як слабо розповсюджуються українські газети й журнали, всякі українські видання, які незвичайно малі круги української людності захоплюють, який незвичайно малий процент вводять вони в національну українську течію.»

«...Весь той тяжкий і небезпечний шлях до повного тріумфу наших демократичних і соціальних завдань Українська Народна Республіка мусить пройти самотійно, як незалежна держава...»

«У такій страшній боротьбі треба бути свобідним і незв'язаним! Се перша умова і велика необхідність — вимога самотійності, котрої тому мусять до останнього боронити всі, кому дорогі інтереси України і її трудового народу.»

М. С. Грушевський

КНИГИ

Грушевський, М. З історії релігійної думки на Україні / М. Грушевський. - К. : Освіта, 1992. – 192 с.

Грушевский, М. Иллюстрированная история Украины / М. Грушевський. - К. : МП "Левада", 1996. – 695 с.

Грушевський, М. Історія України-Руси : в 11 т., 12 кн. / М. Грушевський ; редколегія : П. С. Сохань (голова) [та ін.]. - К. : Наукова думка, 1994. – Т. 1. - 648 с.

Грушевський, М. Історія України-Руси : в 11 т., 12 кн. / М. Грушевський ; редколегія : П. С. Сохань (голова) [та ін.]. - К. : Наукова думка, 1994. - Т. 3. – 586 с.

Грушевський, М. Історія України-Руси : в 11 т., 12 кн. / М. Грушевський ; редколегія : П. С. Сохань (голова) [та ін.]. - К. : Наукова думка, 1994. – Т. 4. - 704 с.

Грушевський, М. Історія України-Руси : в 11 т., 12 кн. / М. Грушевський ; редколегія : П. С. Сохань (голова) [та ін.]. - К. : Наукова думка, 1994. – Т. 5. - 704 с.

Грушевський, М. Історія України-Руси. Т. 4. : Козацькі часи-до року 1625 / М. Грушевський. - К. : Наукова думка, 1995. – 624 с.

Грушевський, М. Історія України-Руси. Т. 4. : XIV-XVI віки-відносини політичні / М. Грушевський. - 2-ге вид., розш. - К. : Наукова думка, 1993. – 585 с.

Грушевський, М. С. Ілюстрована історія України / М. С. Грушевський ; вступ. ст. В. А. Смоля, П. С. Соханя ; АН України. - К. : Наукова думка, 1992. – 544 с.

Грушевський, М. С. Ілюстрована історія України: Десята тисяча / М. С. Грушевський. - К. : Наукова думка, 1990. – 524 с.

Грушевський, М. С. Ілюстрована історія України з додатками та доповненнями / М. С. Грушевський. – Донецьк : БАО, 2008. – 733 с.

Грушевський, М. С. Історія України, приладжена до програми вищих початкових шкіл і нижчих класів шкіл середніх / М. С. Грушевський ; упор. А. Ф. Трубайчук. - 2-ге вид., стереотип. - К. : Либідь, 1992. – 228 с.

Грушевський, М. С. Історія української літератури : в 6 т., 9 кн. / М. С. Грушевський ; упоряд. В. В. Яременко. - К. : Либідь, 1993. - Т. 1. – 392 с.

Грушевський, М. С. Історія української літератури : в 6 т., 9 кн. / М. С. Грушевський ; упоряд. В. В. Яременко. - К. : Либідь, 1993. - Т. 2. – 264 с.

Грушевський, М. С. Історія української літератури : в 6 т., 9 кн. / М. С. Грушевський ; упоряд. О. М. Таланчук. - К. : Либідь, 1994. - Т. 4. Кн. 1. – 336 с.

Грушевський, М. С. Історія української літератури : в 6 т., 9 кн. / М. С. Грушевський ; упоряд. Л. М. Копаниця. - К. : Либідь, 1994. - Т. 4. Кн. 2. – 320 с.

Грушевський, М. С. Про батька козацького Богдана Хмельницького / М. Грушевський. - Днепропетровск : Січ, 1993. – 50 с.

Грушевський, М. С. Твори : у 50 т. / М. С. Грушевський ; редкол. : П. Сохань, Я. Дашкевич, І. Гирич [та ін.]. – Львов : Світ, 2005. – Т. 2. - 704 с. - (Серія "Суспільно-політичні твори (1907-1914)").

Грушевський, М. С. Твори : у 50 т. / М. С. Грушевський ; редкол. : П. Сохань, Я. Дашкевич, І. Гирич [та ін.] – Львов : Світ, 2007. - Т. 4. Кн. 1. – 407 с. - (Серія "Суспільно-політичні твори").

Грушевський, М. С. Твори : у 50 т. / М. С. Грушевський ; редкол. : П. Сохань, Я. Дашкевич, І. Гирич [та ін.]. – Львов : Світ, 2004. – Т. 6. - 696 с. – (Серія "Історичні студії та розвідки (1895-1900)").

Грушевський, М. С. Твори : у 50 т. / М. С. Грушевський ; редкол. : П. Сохань, Я. Дашкевич, І. Гирич [та ін.]. – Львов : Світ, 2005. - Т. 7. – 776 с. - (Серія "Історичні студії та розвідки (1900-1906)").

Грушевський, М. С. Твори : у 50 т. / М. С. Грушевський ; редкол. : П. Сохань, Я. Дашкевич, І. Гирич [та ін.] – Львов : Світ, 2007. – Т. 8. - 755 с. - (Серія. Історичні студії та розвідки (1906-1916)).

Грушевський, М. С. Твори : у 50 т. / М. С. Грушевський ; редкол. : П. Сохань, Я. Дашкевич, І. Гирич [та ін.]. – Львів : Світ, 2009. – Т. 9. - 567 с. - (Серія "Історичні студії та розвідки (1917-1923)").

Грушевський, М. С. Твори : у 50 т. / М. С. Грушевський ; редкол. : П. Сохань, Я. Дашкевич. – Львов : Світ, 2008. – Т. 11. - 750 с. – (Серія : "Літературно-критичні та художні твори").

Грушевський, М. С. Твори : у 50 т. / М. С. Грушевський ; редкол. : П. Сохань, Я. Дашкевич [та ін.]. – Львов : Світ, 2008. – Т. 14. - 391 с. – (Серія : Рецензії та огляди (1888-1897)).

Верстюк, В. Ф. Грушевський. Коротка хроніка життя та діяльності / В. Ф. Верстюк, Р. Я. Пиріг. - К. : Либідь, 1996. - 144 с.

СТАТТІ

Грушевський, М. Конституційне питання і українство в Росії / М. Грушевський // Хроніка-2000. Український парламентаризм: історія і

сучасність : український культурологічний альманах. Вип. 23-24. - К. : Укр. Центр духовної культури, 1998 . – С. 216-230.

Грушевський, М. Українці в Австро-Угорщині // Хроніка-2000. Український парламентаризм: історія і сучасність : український культурологічний альманах. Вип. 23-24. - К. : Укр. Центр духовної культури, 1998. – С. 146-165.

Грушевський, М. Установчі збори чи Парламент / М. Грушевський // Хроніка-2000. Український парламентаризм: історія і сучасність : український культурологічний альманах. Вип. 23-24 . - К. : Укр. Центр духовної культури, 1998 . – С. 298-300.

К вопросу о кандидатуре на кафедру русской истории в университете св. Владимира профессора Львовского университета Михаила Грушевского : [история высшей школы в документах] // Вища школа. - 2008. - № 8. – С. 73-100.

Ідзьо, В. М. С. Грушевський про українське питання в Росії в період I Російської буржуазно-демократичної революції 1905-1907 років / В. М. Ідзьо // Персонал. - 2006. - № 11. – С. 12-17.

Бочарников, Д. М. Грушевский об истории создания и уголовном праве "Русской правды" / Д. М. Бочарніков // Право України. - 1996. - № 11. – С. 65.

Будз, В. Історичний процес і його виміри у філософії історії Михайла Грушевського / В. Будз // Сіверянський літопис. - 2000. - № 3. – С. 129-133.

Бурлака, Г. Літературна творчість Михайла Грушевського / Г. Бурлака // Дивослово (Українська мова і література в навч. закладах). - 2009. - № 1. – С. 48-54.

Владовська, Т. Видавнича діяльність Михайла Грушевського / Т. Владовська // Дивослово (Українська мова і література в навч. закладах). - 2001. - № 2. – С. 22-23.

Гомотюк, О. Михайло Грушевський - архітектор науки про українство / О. Гомотюк // Психологія і суспільство. - 2010. – № 2. – С. 26-52.

Данилюк, І. Дослідження етнопсихологічних феноменів західноукраїнськими вченими (В. Гнатюк, М. Грушевський, О. Колесса, І. Мірчук, В. Стефаник, І. Франко, Я. Ярема) / І. Данилюк // Практична психологія та соціальна робота. - 2008. – 9. – С. 65-72.

Друзюк, С. Проблемы института местного самоуправления в аспекте конституционных взглядов М. С. Грушевского / С. Друзюк // Право України. - 1998. - № 3. – С. 87.

Жученко, В. С. Проблеми економічної історії України в працях М. С. Грушевського / В. С. Жученко, Л. В. Жученко // Економіка і регіон. - 2011. - № 3. - С. 64-70.

Коваленко, О. Михайло Грушевський: тиждень в Чернігові / О. Коваленко, Г. Курас // Сіверянський літопис. - 1999. - № 1. - С. 144-156.

Копиленко, О. З невідомих сторінок політико-правової спадщини М. Грушевського / О. Копиленко // Право України. - 1996. - № 9. - С. 77-81.

Корновенко, С. Михайло Грушевський (1866-1934) / С. В. Корновенко, А. Г. Морозов // Українська революція. Історичні портрети. - Вінниця : Фоліант, 2004. - С. 55-63.

Морозов, В. В. Перспективи української політики в працях Б. Кістяківського та М. Грушевського / В. В. Морозов // Історія української суспільно-політичної думки : навчальний посібник / В. В. Морозов. - К. : КНЕУ, 2006. - Гл. 13. - С. 148-158.

Наулко, В. Листи М. Ф. Сумцова до М. С. Грушевського / В. Наулко, В. Семко // Університет. - 2012. - № 2. - С. 117-128.

Рогожина, А. Михаил Грушевский - светоч украинской государственности // Право України. - 1996. - № 7. - С. 58-62.

Рум'янець, В. Михайло Сергійович Грушевський - видатний український державний діяч // Вісник Академії правових наук України. - 2006. - № 4. - С. 78-86.

Тельвак, В. Постать Михайла Грушевського в західноукраїнській публіцистиці другої половини 30-х років ХХ ст. / В. Тельвак // Історичний журнал. - 2008. - № 3. - С. 46-57.

Цибенко, І. Територіально-історичні дослідження Михайла Грушевського: бібліографічний аспект / І. Цибенко // Вісник Книжкової палати. - 2010. - № 12. - С. 21-24.

Цибенко І. Українська періодика у творчому житті Михайла Грушевського / І. Цибенко // Вісник Книжкової палати. - 2012. - № 11. - С. 30-34.

Цибенко, І. Науково-видавнича діяльність М. Грушевського в умовах розбудови національної культури України / І. Цибенко // Вісник Книжкової палати. - 2015. - № 11. - С. 34-37.

Шаров, І. Грушевський М. С. (1866 - 1934) - історик, громадський і державний діяч; голова Центральної Ради (1917 -1918) // І. Шаров // 100 видатних імен України / І. Ф. Шаров. - К. : Видавчий Дім "Альтернативи", 1999. - С. 116-120.

Література з фонду НБ ЧНТУ (корпус 11).

Підготував : Бондар С. Л.,

провідний бібліограф